

Päeva sõnum. Nr 51. 17. ? 23. september 2017



TÄNULIKKUS

8 nädal: 17. ? 23. september 2017

5. pühapäev pärast nelipüha

Pühapäeva piiblitekstd räägivad tänulikkusest ja tänamatuses. Jeesus aitas eriti teiste poolt hüljatud inimesi. Nendest inimestest, keda Ta aitas, tulid vaid vähesed tagasi Teda tänama ja kinnitama oma usku Temasse. Teisi pahandas see, et Jeesus ei tegutsenud nende soovitud viisil. Kuid Jeesus soovis head kõigile, vahet tegemata isikute vahel.

Meelespeetav kirjakoht: Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki Tema heategu. Ps 103:2

Kuningas Taavet tahtis tänada Jumalat kõigi oma võimetega, seejuures teadis ta aga väga selgesti, et ta suudab oma tänamise ülesannet täita suure puudujäägiga. See on tingitud unustami-sest. Sellepärast oli vaja öelda oma hingele: "Ära unusta ainsatki Tema heategu!"

Kuigi me ei suuda meeles pidada iga heategu, mida Jumal on meile teinud aastate kestel, siiski mõnda neist suudame. See on maksimum, mida me teha võime. Ja seda oleme kohustatud tegema. Tavaliselt peetakse raskeks laitudeks, kui mõne inimese kohta öeldakse: "Ta on tänamatu inimene!" Olgem siis ettevaatlikud, et Jumal ei tarvitseks seda meile öelda! Usklik võtku arvesse, et Jumala heategude hulk ületab inimese mälumahu. Paljud tema headteod jäävad meie poolt hoopis märkamata, teised me unustame. Aga iialgi ei tohi unustada kõiki ta heategusid.

* * *

KAS TAHAD SAADA TERVEKS?

Pühapäev ? 17. september

Jeesus ütles: "Vaata, sa oled saanud terveks. Ära tee enam pattu, et sinuga ei juhtuks midagi halvemat!" Jh 5:14

Jõudnud tagasi Jeruusalemma panevad Jeesus teod tema vaatlejaid taas küsima: kes on see mees? Kahtluseta on ta keegi, kes suudab parandada ja täita isegi pikaajalisi vajadusi nii emotsio-naalseid, kui ka füüsilisi. Aga 38 aastat lamamist?! Ja kohe peale seda käima hakkamine on selgelt ime - isegi juhul kui too mees oleks oma haigust ainult ette kujutanud.

"Kas sa tahad saada terveks?" ? ei ole lihtsalt rumal küsimus.

Inimesed hoiavad sageli oma ebaadekvaatsetest toimetuleku mehhanismidest (finantsidesse, emotsioonidesse ja harjumustesse puutuvas) kõvasti kinni, seistes kogu jõuga vastu uue elamisviisi rajamisele. Jeesus aga esitab sellele mehele ? ja samamoodi ka meile ? väljakutse tervendajaga koos toimida. "Proovi seda!", "Usalda mind!". Ja see on üks põjus, miks tervenemine seotakse hingamispäevaga. Pealtvaata-vaid kriitikuid solvas et mees "tegi tööd" oma voodit kandes. Nende negativistlik käsumeelsus näi-tas, et tegelikult nad lihtsalt ei suutnud rõõmu tunda selle uue elu üle mis mehele oli antud. Hinga-mispäeval aga on oma Jumalast antud funktsioon. Nii nagu Iisrael pidi kõrbeteekonnal enne hinga-mispäeva korjama kahe päeva manna ? ning see oli heebrea rahvale usalduse üles näitamise tegu. Nad pidid uskuma, et manna mis muidu ühe päevaga rikneb, saab nädalalõpul Jumala väe läbi hoitud värskena. Ja kui asetame hingamispäeva tänapäeva konteksti ? siis sunnib see meidki usalda-ma jumalikku varustamist enam kui isiklikke tegusid.

Kus aga kogu selles loos tuleb sisse patt? Mujal teeb Jeesus selgeks, et mitte kõik haigused ei tulene otseselt inimese patusest. Ma võime haigusi põhjustada kui harrastame elustiili mis lõhub vägivaldselt sidet ihu ja hinge vahel. Või võime ennast lihtsalt haigeiks

muretseda või töötada. Kas aga enese pingutamine on iseenesest halb?

"Ei," ütleb Jeesus. "Minu Isa tegutseb kogu aeg ja mina samuti". Ka meie pingutame, sest maailma Looja ja Ülalhoidja toimib siin maailmas jätkuvalt. Kuid töötegemine ilma hingamispaie-vata toob kaasa stressi. Ning haigused, eriti siis kui näeme vaeva selleks, et meile olulised inimesed meid siis tunnustaksid ja tähele paneksid. Pigem peaksime töötama, puhkama ja kõigest rõõmu tundma kuna teame et Jumala plaanid meiega on ainult head.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas sinu töö ja taastumise tasakaal on paigas, vastab sinu vanusele ning Jumala kutsumisele su elu jaoks? Kuidas peaksid ja saaksid sina teha koostööd selles osas täna tervendaja Jeesusega?

* * *

KES ON MEIE KALJU?

Esmaspäev ? 18. september

Hea on tänada Issandat ja mängida Sinu nimele, Kõigekõrgem. Ps 92:2

Tänamine on palvest ülevam, sest palvetaja tahab midagi saada, aga tänaja mõtleb sellele, mida anda Jumalale. Õndsam on anda kui võtta. Kui me tahame Jumalale midagi anda ja kui see ka tühine asi oleks, aga tuleks armastavast südamest, siis Jumal hindaks ka seda nagu lesknaise veerin-gut. Kui usklikud on koos ja laulavad Jumalale tänu, siis ka pealtvaatajad ei saa tuimaks jääda, nende hingehing hakkab tänu tõusma Jumala poole.

Halleluuja! Jah, hea on mängida meie Jumalale; jah, kaunis ja kohane on kiituslaul. (Ps 147:1)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kas ei räägita 92. psalmis ettehoiatavalt ka tänasest ühepäe-vamentaliteedist meil ja mujal, kus tahetakse kiiruga rikkaks saada ning seda tulevaste põlvete ning ümbritseva looduse arvel?

* * *

JUMALA TEGU RAHVA ELUS

Teisipäev ? 19. september

Ilmamaa äärte elanikud kardavad Su imetähti. Päikese tõusu ja loojaku maad Sa paned rõõmsasti hõiskama. Ps 65:9

Inimesed elavad rahulikult tüksteise kõrval. Nad teevad oma tööd ja elavad üle ka oma väike-sed pahandused. Aga siis haaravad suuri masse rahutused, tülitsemised, sõjad ja tapmised.

Kes suudab seda vaigistada? On vaid üks jõud, mis võib seda vaigistada ? Jumal! Inimesele käib see üle jõu. Kuningad kaovad niisugusel juhul kui tolmukübemed. Aga Jumal jääb. Tema, kes kõik targasti teeb, suudab aidata ja ka rahvaste möllu vaigistada

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Täname ja austame Jumalat tema tegude eest!

* * *

ARM JA ANNETAMINE

Kolmapäev ? 20. september

Jumal on vägev andma teile kogu armu rikkalikult, et teil ikka oleks kõike küllaldaselt ning et te oleksite rikkad iga teo tarvis. 2Kr 9:8

Paulus jätkab korintlaste veenmist (mõni ehk ütleks, et survestamist) et nad annetaksid heldelt. Paulus on juba makedoonlastele kiitnud kui hästi korjandus on läinud ning nüüd ei ole lihtsalt võimalik "lati alt minna". See mis Pauluse jaoks välistab kahjuliku surve on fakt, et andmine/annetamine toob kaasa õnnistuse. Siin laiendab Paulus oma veenmiskõnet, öeldes, et and-misega käib kaasas arm. Vastupidiselt mõnele innukale, kuid põhimõttelagedale annetuste kogujale, ei luba Paulus, et annetajad saavad tingimata majanduslikku kasu või kuulsust oma tegevusest.

Annetamisega kaasaskäivad õnnistused on kõigepealt vaimsed - ja seda mitte ainult annetaja jaoks, vaid Jumala rahva jaoks tervikuna. Need, kes annavad kogevad Jumala heakskiitu, kes armastab rõõmsameelset andjat, ning sellest tulenevalt kasvab koguduses annantajate hulk, kasvab tänulikkuse ja ülistuse määra, ka palvetamine kasvab; viimselt aga muutub kõikide omavaheline osaduse sügavamaks.

Jätkuvalt saame inimesi jagada nendeks, kellel on ülejääk ja teisteks, kellel on puudujääk. Ka jumalariigi töö vajab pidevalt toetust - ometi on just rahaküsimus see, mida keegi väga arutada ei soovi. Ühiskonnas mis kasvavalt on täis omandiivalust ning saamahimu, võib igauks meist palju ära teha, vabastades end raha võimu alt läbi andmise ning annetamise (Mt 6:19.20).

Seda tehes, õpime sõltumist Jumala headusest ning heldusest, ning suudame kindlamalt hoidu-da kaasaegsest ebajumalakummardamisest. See aitab meil ka anda rõõmsa südamega - hakkame kogema täiesti uutlaadi vabadust ning sügavamat osadust Jumala ja tema rahvaga. Sel viisil võib annetamine, mis nii tihti näib raske ja piirav, muutuda ülestõstvaks ja vabastavaks kogemuseks, muutes täiesti nii meie suhtumise annetamisse, kui ka meie annetamise olemuse. Samas jääb alles välispidine surve (peidetuna ja kõikjale sisseimbuval kujul) teha kompromisse joondudes praeguse aja väärtuste järgi . Selles osas tuleb jätkuvalt valvel olla

Ent jumalakartus on suur tuluallikas, kui inimesele piisab sellest, mis tal on. (1Tm 6:6)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Meenuta mõnd sündmust, kus kogesid Jumala ülevoolavat heldust ning täna teda selle eest.

* * *

JUMAL ON ARMASTUS

Neljapäev ? 21. september

Apostel ja evangelist Matteuse päev

Madisepäev

Halleluuja! Hea on mängida meie Jumalale, kaunis ja kohane on kiituslaul. Ps 147:1

Tänamine on hea, sest Jumal hindab seda. Juba 50. psalmis oli Jumal öelnud: "Kes toob ohv-riks tänu, see annab mulle au" (Ps 50:23). Meie ei suuda Jumalale iialgi tasuda tema headust, aga meie võime teda tänada. Need, kes sedagi ei tee, on hoolimatud Jumala vastu.

Tänamine on hea Jumala meelest, aga see on hea ka tänajale. Tänu laul ülendab hinge Jumala poole. See ühendab meid inglite seltskonnaga, kes laulavad: "Au olgu Jumalale kõrges!" Need ajad, millal Jumala rahva tänu ära keelatakse, on Jumala karistusajad. Niisugustest aegadest rääkis proh-vet Jeremija, millal lõpeb rõõmuhääl, peigmehe ja pruudi hääl (Jr 7:34). Vangimaalt lahkudes võtsid juudid kanded remmelgate otsast ja alustasid uuesti rõõmulaulu. Hea oli Jumalale laulda kiitust.

Hea on tänada Issandat ja mängida Sinu nimele, Kõigekõrgem. Ps 92:2

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Koosta oma mõttes nimekiri, asjadest milles märkad Juma-la armastust looduses ning Jumala väge inimeste eludes ja täna Teda täna selle eest!

* * *

PÕHJUSED TÄNAMISEKS

Reede ? 22. september

Münu süüteod on minust vägevamad, aga meie üleastumised annad Sina andeks. Õnnis on see, kelle Sina valid ja lased tulla enese ligi elama Sinu õuedes. Ps 65:4,5

Ei ole päris kindel, mis pani Taaveti seda laulu kirjutama. Aga on täiesti selge, et Taavet ei väsinud iial Jumalat kiitmast. Seda nii headel kui kurjadel päevadel. "Kõige hullemate stsenaariu-mite" asemel keskendus Taavet Jumalale ning treenis oma mõtteid seal püsima.

Tänases psalmis vaatleb Taavet Jumala loomuse erinevaid külgi. Esimene neist on andeks-andmine. Oma eksituse tunnistamine on juba iseenesest raske ? ja seda ka kogenud kristlastele. Teeme pidevalt nii suuri pingutusi patu vältimiseks, et läbi kukkudes hakkame juhtunud pigem õigustama kui meelt parandama. Üks Taaveti tugevustest oli aga valmisolek avalikult oma eksimist tunnistada. Taavet mõistis, et Jumal ei otsi ideaalseid usklikke keda "enese ligi" tuua, vaid patuseid, kes Jumala ligi olemise privileegi tõesti ka hinnata oskaksid.

Teiseks mõtiskleb Taavet Jumala väe üle. Ta võrdleb seda mägede ja meredega. Vaadates kõiki kaasaegse maailma konfliktiallikaid ja koldeid, on lihtne lubada murekoormal oma kiitusehäält lämmatada. Taavet aga meenutab et rahvaste möllamine ei ole Jumalale midagi uut. Kuigi see võib olla hirmutav, on isegi selline "lainete möllamine" kindlalt Jumala kontrolli all.

Taavet lõpetab selle psalmi palvega Jumala õnnistuse üle. Läänemaailmas kaldume oma õnnistusena nägema eelkõige materiaalsel ? raha, kodu, mugavust. Tegelikult peaksime Jumalat kiitma iga sellise asja eest, Taaveti vaade aga on palju avaram hõlmates asju mida saavad nautida nii rikkad kui vaesed: vihm, põllusaak, aasa ilu jpm. Taavet lihtsalt nägi Jumala au ka kõige lihtsamates asjades, ning koges tema õnnistuse imet kui oli avanud oma südame kõigele sellele mida ei saa kokku kraapida.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Kiitkem Jumalat, kellelt tulevad kõik õnnistused!

* * *

MILLEKS RIKKUS?

Laupäev ? 23. september

See on nii: kes kasinasti külvab, see ka lõikab kasinasti, ja kes rohkesti külvab, see ka lõikab rohkesti. 2Kr 9:6

Apostel Paulus paneb Korintose kogudusele südamele täita lubadus, mille nad olid varem andnud (vt 2Kr 8:10-11). Samas peab andmine tulema vabast südamest, mitte sunni viisil. Jumalal on siis hea meel, kui me ei suuda oodata millal saaksime anda, ning kui anname enam kui tunneme et võiksime enesele lubada ? nii nagu tegi Makedoonia kogudus (2Kr 8:3,4).

Jumal tasub andjale, kuid meie tasu ei tule sageli mitte peamiselt materiaalses. Me ei anna ju selleks, et saada rohkem tagasi? Meie tasu on eelkõige vaimne: Jumala arm voolab välja meie juurde ning kiitus ja tänu voolavad Jumala ette nende südameist, kes on tunda saanud meie heldust. Kui tol ajal annetasid kristlased raha, siis tänapäevaste kriisidega silmitsi olles on vaja annetada ka aega, innukust, energiat jpm.

Tänast lõiku võiks nimetada annetuste andmise põhjenduseks ja toimimise seaduspärasuseks, seda Vanast Testamendist kuni tänapäevani välja. On vist paljud fraasid sellest lõigust tuttavaks saanud just seoses korjanduste korraldamisega. Külvamise ja lõikamise loogiline põhjendus on väga õnnestunud ja tõenäoliselt avaldas ka loodetud mõju toleaeegses põllumajanduslikus ühiskonnas.

Salmis 2Kr 9:8 on kirjas inimeste varanduse mõte ja eesmärk. Me oleme rikkad iga hea teo, ja mitte iga hea asja tarvis. Raha ja rikkusega kaasneb alati kiusatus osta kõiki võimalikke ja võima-tuid asju. Kuid Jumal on teinud meid rikkaks selleks, et me saaksime teha häid tegusid. On inimesi, kes arvavad, et me ei pea toetama neid, kes ise enda eluga toime ei tule, las Jumal aitab. Jumal on aga just nõnda seadnud, et Tema annab meile ja meie neile, kellel vaja on. Seda kahel põhjusel: et me võidaksime endas ahnuse kiusatuse ja et me praktilise teo kaudu mõistaksime, mida andmine tähendab. Siis saame ka tõeliselt mõista, mida tähendab, et Jumal on andnud oma Poja meie eest.

Vaest vihkavad kõik ta vennad, veel enam hoiduvad sõbrad temast eemale; ajab ta taga sõnu, siis neid ei ole. (Õp 19:7) Kes on helde, seda õnnistatakse, sest ta annab oma leivast kehvale. (Õp 22:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Olgem helded, siis kogeme ka ise Issanda heldust!

* * *

PIIBLIKURSUS

"PIIBLI PÕHIMÕISTEID"

"Piibel, pühalikult Pühakirja nime kandev raamat, on praegugi paljude rahvaste vaimuilma kujundaja. Tema sisu on sügavamalt vaadates pärit igavikust ja aegades läbi- ja üleulatava Sõna. See on igavene niikaua, kui Jumala loodud ja kujundatud maailm kestab ja inimene eneses kannab kustumatud igatsust osaduse järele Jumalaga." Johan Kõpp

III. KOHUS.

Kohus uskliku "mina" üle.

Kohus uskliku üle on enam kui kohus teatud asjade üle tema elus. Kui usklik mõistab ise kohut enese üle, siis tuleb päevavalgele nii hea kui halb. Ta tunnistab üles halva (1Jh 1:9) ja hülgab selle (Js 55:7). Ei ole piisav, kui mõistetakse kohut uskliku patu üle; ta peab ise enese üle mõistma kohut (1Kr 11:31).

1. Enese üle kohtumõistmine on enese hukkamõistmine, mis järgneb sellele, kui usklik näeb ennast sellisena nagu näeb teda Jumal. Mina-keskne elu asendub Kristus-keskse eluga (Kl 3:4). Kristus on saanud uskliku eluks.
2. Enese üle kohut mõista tähendab iseennast salata. Kuid see on enam kui enesesalgamine, mis on enese liha rahulduste hülgamine. Praktiseerides vaid enesesalgamist me ravime sümptoome ja mitte põhjusti. Kuid salates iseennast me tegeleme põhjusega, kuna iseeneses (s.o lihas) "ei ole midagi head" (Rm 7:18). Iseennast salata tähendab võtta oma rist ja järgida Kristust (Mk 8:34-38).
3. See tähendab mina-elu kaotamist ja Kristus-elu leidmist (Gl 2:20);
4. tähendab mitte enam olla eneseteadlik, vaid Kristus-teadlik (Mt 28:20).
5. enese üle kohut mõista tähendab mitte enam ise juhtida oma elu, vaid lasta seda teha Kristusel (Ap 9:6).
6. mitte enam harrastada enesest lugupidamist, vaid pigem lugupidamist teistest (Fl 2:3). Enese üle kohtumõistmine muudab inimese omakasupüüdmatuks.

KÕIGI POOLT HÜLJATUD

Loe: Johannese 5:1-15

TAUST: Tänapäevane tekst kirjeldab Jeesuse esimest sabati-riidu juutidega. Sabat oli juutidele püha puhkepäev. Nad uskusid, et messias ei tule oma rahva juurde enne, kui rahvas on pidanud korrali-kult vähemalt ühe sabati. Arheoloogilistel kaevamistel on Jeruusalemast leitud Betsaida tiik koos sammaskäikudega.

1. Kujuta ette haige mehe igapäevast elu Betsaida tiigi ääres 38 aasta jooksul? Mis tal võis viga olla? Kuidas võisid haiguse esimesed kümme aastat erineda viimasest kümnest aastast?
2. Miks omaksed ei hoolitsenud selle mehe eest (salm 7)? Mis võis olla mehe enda süü, mis sugulaste süü? Millise mulje jätab selle mehe iseloom - vaadake tema sõnu 7. salmis?
3. Millised võisid olla paranemist ootavate haigete omavahelised suhted? Miks ei lasknud teised seda kõige kauem kannatanud meest ees vette?
4. Millesse see mees õieti uskus? (Kust ta abi ootas?) Milliste imelike paranemisviiside peale inimesed tänapäeval loodavad? Mis oli selle mehe patt, millele Jeesus viitas 14. salmis?
5. Miks läks Jeesus teie arvates just selle mehe ja mitte mõne teise haige juurde? Miks küsis Jeesus mehelt sellist iseenesestmõistetavat asja (salm 6)? Miks ei andnud mees selget vastust Jeesuse küsimusele (salm 7)? Mida vastaksid sina Jeesusele, kui ta küsiks sinult, kas soovid, et sinu aktuaalne probleem laheneks?
6. Mis on Jeesuse meelet halvem, kui 38 pikka aastat kestev kannatus (salm 14)? Mis on Jeesuse meelet sinu jaoks halvem variant kui sinu praegune kannatus?
7. Mida võis mees minna templisse tegema, kui oli terveks saanud (salm 14)? Millal hakkas mees Jeesusesse uskuma (kui hakkas)?
8. Miks tegi mees nii, nagu 15. salm räägib - pakkuge erinevaid võimalusi? Jeesus teadis ette, kuidas asi lõpeb - miks ta siiski parandas selle mehe?

RÕÕMUSÕNUM: Lõpuks pidi Jeesus kogema sama, kui tänase teksti mees: kõik hülgasid ta. Tegelikult oli tema olukord mehe

omast veelgi raskem - ka Jumal hülgas ta. Sellepärast võib Jeesus nüüd ütelda sellele, kes tunneb, et on jäänud täiesti üksi: "Keegi siiski hoolib sinust. Sul olen mina."